

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО
Механіко-математичний факультет
Кафедра фінансів та обліку

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор із науково-педагогічної роботи
О.А. Кузнецова
«27» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

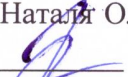
Ступінь бакалавра

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

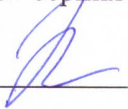
Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування

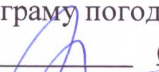
2020 – 2021 навчальний рік

Розробник: Корнева Наталія Олександрівна, доцент кафедри фінансів та обліку, кандидат економічних наук, доцент (Корнева Н.О.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів та обліку

Протокол № 1 від «26» серпня 2020 року

Завідувач кафедри (Корнева Н.О.)

Програму погоджено з гарантом ОП Фінанси, банківська справа та страхування
 (Корнева Н.О.)

Анотація

В умовах нестабільного ринкового середовища підприємства змушені кардинально змінювати ставлення до фінансових аспектів своєї діяльності. Звичні способи регулювання господарських процесів не забезпечують стійкого фінансового стану, не сприяють своєчасному реагуванню на виникнення кризових явищ під впливом факторів внутрішнього і зовнішнього середовища. Вирішення цієї проблеми можливе за ефективного використання методів та інструментів фінансового оздоровлення. Формування і використання комплексу фінансових інструментів дозволять підприємству нейтралізувати основні причини банкрутства. У зв'язку з цим для підприємств, що знаходяться у процедурах банкрутства, необхідно розробити комплексну методологію і методику відновлення платоспроможності й досягнення довгострокової фінансової стійкості. Тому важливе місце в підготовці висококваліфікованих бакалаврів із економіки відводиться в навчальній дисципліні «Фінансова санація та банкрутство підприємств». Мета дисципліни – дати здобувачам вищої освіти базові знання з управління процесами підготовки та здійснення фінансового оздоровлення неплатоспроможних підприємств, сформуванню системи теоретичних знань та практичних навичок управління санацією, реструктуризацією підприємств та застосування у разі необхідності процедури ліквідації.

Ключові слова: антикризове управління, фінансова криза, санаційний аудит, реструктуризація, реорганізація, банкрутство, санація, підприємство, оцінка майна.

Summary

In an unstable market environment, enterprises are forced to radically change their attitude to the financial aspects of their activities. The usual ways of regulating economic processes do not provide a stable financial state, do not contribute to timely response to the emergence of crisis phenomena under the influence of factors of the internal and external environment. The solution to this problem is due to the effective use of methods and instruments for financial rehabilitation. Formation and use of a complex of financial instruments will allow the company to neutralize the main causes of bankruptcy. In this regard, for enterprises in bankruptcy procedures, it is necessary to develop a comprehensive methodology and methodology for restoring solvency and achieving long-term financial sustainability. Therefore, an important place in the training of highly skilled masters in economics is given in the discipline "Financial rehabilitation and bankruptcy of enterprises ". The purpose of the discipline is to provide students with basic knowledge in managing the processes of preparation and implementation of financial rehabilitation of insolvent enterprises, to form a system of theoretical knowledge and practical skills of management of rehabilitation, restructuring of enterprises and, if necessary, liquidation procedures.

Key words: crisis management, financial crisis, reorganization audit, restructuring, reorganization, bankruptcy, reorganization, enterprise, property valuation.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Варіативна
	Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <u>мультипрезентація одного з напрямів міжнародних фінансів</u>		Рік підготовки:
		2ск,4
Загальна кількість годин - 150		Семестр
		4-й, 8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –3 самостійної роботи студента - 6	Ступінь бакалавра	Лекції
		20 год.
		Практичні, семінарські
		30 год.
		Лабораторні
		- год.
		Самостійна робота
		100 год.
Індивідуальні завдання:		
Вид контролю: залік		

Мова викладання – українська.

Електронна адреса дистанційного курсу на платформі Moodle – <http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=1724>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання 150 годин: 50 год. - аудиторні заняття, 100 год. – самостійна робота.

для денної форми навчання – 30% / 70%.

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Варіативна
	Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <u>мультипрезентація одного з напрямів міжнародних фінансів</u>		Рік підготовки:
		5-й
Загальна кількість годин - 150		Семестр
		9-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –3 самостійної роботи студента - 6	Ступінь бакалавра	Лекції
		8 год.
		Практичні, семінарські
		8 год.
		Лабораторні
		- год.
		Самостійна робота
		134 год.
Індивідуальні завдання:		
Вид контролю: залік		

Мова викладання – українська.

Електронна адреса дистанційного курсу на платформі Moodle – <http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=1724>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання 150 годин: 16 год. - аудиторні заняття, 134 год. – самостійна робота.

для денної форми навчання – 10% / 90%.

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу: формування знань з міжнародних фінансів, механізмів та інструментарію прийняття рішень у валютній, кредитній та інвестиційній сферах на мікро- і макроекономічному рівнях.

Завдання курсу: вивчення сутності та елементів системи міжнародних фінансів; набуття знань стосовно дослідження світового фінансового ринку та його сегментів, використання основних фінансових інструментів; набуття вмінь здійснювати міжнародні розрахунки.

Передумова для вивчення дисципліни: «Міжнародні фінанси» як навчальна дисципліна базується на знаннях, попередньо здобутих студентами та виступає логічним продовженням навчальних дисциплін «Міжнародна економіка», «Політична економія», «Макроекономіка», «Фінанси», «Гроші та кредит», «Статистика» .

Навчальна дисципліна складається з 5- кредитів.

Програмні результати навчання:

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **компетентностями:**

I. Загальнопредметні (ЗК):

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

II. Фахові (СК):

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

III. Інтегральна компетентність (ІНК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризуються невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Система міжнародних фінансів

Тема 2. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції

Тема 3. Світовий фінансовий ринок та його структура

Тема 4. Міжнародний кредитний ринок

Тема 5. Міжнародний фондовий ринок

Тема 6. Фінанси транснаціональних корпорацій

Тема 7. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади.

Тема 8. Платіжний баланс країн світу.

Тема 9. Заборгованість у системі міжнародних фінансів.

Тема 10. Україна на світовому фінансовому ринку.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Теоретичні засади міжнародних фінансів

Тема 1. Система міжнародних фінансів.

Предмет вивчення науки про міжнародні фінанси. Функції міжнародних фінансів. Розвиток міжнародних фінансів. Світове фінансове середовище та його взаємозв'язок із світовим економічним середовищем. Суб'єкти міжнародних фінансів та їхня характеристика. Міжнародне фінансове право. Міжнародна фінансова політика та форми його реалізації. Валютне регулювання.

Тема 2. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції.

Поняття валютної системи та її види. Світова валютна система та її функції. Основні складові світової валютної системи: валюта; валютний курс; валютні ринки; міжнародні валютно-фінансові організації; міжнародна валютна ліквідність. Еволюція світової валютної системи, її етапи та їх характеристика. Європейська валютна система : особливості її формування і функціонування.

Кредит 2. Механізм регулювання світових фінансових потоків

Тема 3. Світовий фінансовий ринок та його структура.

Фінансові ресурси світу та механізм їхнього перерозподілу. Міжнародні фінансові активи та їхні властивості. Міжнародні валютно-фінансові потоки та їх характеристика. Світовий фінансовий ринок. Особливості функціонування та структура міжнародного фінансового ринку. Учасники міжнародного фінансового ринку. Євроринок (понятійний апарат).

Інтеграція фінансових ринків Європи. Міжнародні фінансові центри: стадії розвитку; основні елементи та умови існування. Характеристика найважливіших міжнародних фінансових центрів.

Тема 4. Міжнародний кредитний ринок.

Міжнародний кредит як економічна категорія. Міжнародний ринок банківських кредитів та його основні оператори. Валютно-фінансові і платіжні умови міжнародного кредиту. Методи мінімізації та переносу ризиків при міжнародному кредитуванні. Синдіковані кредити: форми,

вартість, синдикація. Сек'юритизація міжнародних кредитів. Міжнародний лізинг. Факторинг. Форфейтування.

Кредит 3. Особливості функціонування та структура міжнародного фінансового ринку

Тема 5. Міжнародний фондовий ринок.

Міжнародний інвестиційний ринок: поняття, структура та особливості функціонування. Інвестиційні ринкові механізми та їх типи. Глобальні індекси. Іноземні портфельні інвестиції. Характеристика міжнародного фондового ринку, його структура, суб'єкти, фактори розвитку. Міжнародний ринок боргових цінних паперів. Міжнародний ринок облігацій та його інструменти. Міжнародний ринок титулів власності. Капіталізація ринку. Ринки акцій розвинених країн. Ринки акцій країн третього світу.

Тема 6. Фінанси транснаціональних корпорацій.

ТНК та їх фінанси і фінансова політика. Пряме зарубіжне інвестування та його мотивація. Зарубіжні підрозділи ТНК: форми, джерела та параметри їх фінансування. Управління грошовими переказами ТНК або міжнародна система управління готівкою. Оподаткування міжнародної діяльності ТНК. Валютні ризики потенційних збитків ТНК.

Кредит 4. Функціонування міжнародних валютно-фінансових розрахунків

Тема 7. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади.

Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади. Валютно-фінансові та платіжні умови міжнародних операцій. Типи, види та форми міжнародних розрахунків. Акредитив як основна форма міжнародних розрахунків. Розрахунки з використанням пластикових карток. Валютні кліринги та їхні форми. Міжнародні платіжні системи.

Тема 8. Платіжний баланс країн світу.

Ризики при міжнародних розрахунках та методи їх мінімізації. Сутність, виникнення та розвиток балансів міжнародних розрахунків. Платіжний баланс: його структура, характеристика статей. Рівновага платіжного балансу.

Кредит 5. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин

Тема 9. Заборгованість у системі міжнародних фінансів.

Геополітика світового боргу. Показники зовнішнього боргу. Світова економіка та світовий борг. Криза світової заборгованості. Основні недоліки системи регулювання світових потоків капіталу. Роль міжнародних фінансових організацій в регулюванні зовнішнього боргу. Управління зовнішнім боргом. Світові інструменти боргу. Методи управління зовнішнім боргом. Правові аспекти регулювання боргу. Програмне управління зовнішнім боргом.

Тема 10. Україна на світовому фінансовому ринку.

Національна валютна система, її елементи та еволюція розвитку. Валютний ринок України. Платіжний баланс України та оцінка його позицій. Міжнародне кредитування та фінансування України. Зовнішній борг України в системі світової заборгованості. Проблеми участі України в міжнародних фінансових інститутах. Фінансові ринки України на шляху інтеграції до ЄС.

3. Структура навчальної дисципліни

Денна форма

Назви кредитів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		ЛК	ПЗ	СР
Кредит 1. Теоретичні засади міжнародних фінансів				
Тема 1. Система міжнародних фінансів	15	2	2	11
Тема 2. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції	15	2	2	11
Кредит 2. Механізм регулювання світових фінансових потоків				
Тема 3. Світовий фінансовий ринок та його структура	15	2	4	9
Тема 4. Міжнародний кредитний ринок	15	2	4	9
Кредит 3. Особливості функціонування та структура міжнародного фінансового ринку				
Тема 5. Міжнародний фондовий ринок (Ринок міжнародних інвестицій)	15	2	4	9
Тема 6. Фінанси транснаціональних корпорацій (ТНК)	15	2	2	11
Кредит 4. Функціонування міжнародних валютно-фінансових розрахунків				
Тема 7. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади	15	2	4	9
Тема 8. Платіжний баланс країн світу	15	2	2	11
Кредит 5. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин				
Тема 9. Заборгованість у системі міжнародних фінансів	15	2	2	11
Тема 10. Україна на світовому фінансовому ринку	15	2	4	9
Усього годин	150	20	30	100

Заочна форма

Назви кредитів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		ЛК	ПЗ	СР
Кредит 1. Теоретичні засади міжнародних фінансів				
Тема 1. Система міжнародних фінансів	15	-	-	15
Тема 2. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції	15	-	2	13
Кредит 2. Механізм регулювання світових фінансових потоків				
Тема 3. Світовий фінансовий ринок та його структура	15	2	-	13
Тема 4. Міжнародний кредитний ринок	15	-	2	13
Кредит 3. Особливості функціонування та структура міжнародного фінансового ринку				
Тема 5. Міжнародний фондовий ринок (Ринок міжнародних інвестицій)	15	2	-	13
Тема 6. Фінанси транснаціональних корпорацій (ТНК)	15	-	2	13
Кредит 4. Функціонування міжнародних валютно-фінансових розрахунків				
Тема 7. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади	15	2	-	13
Тема 8. Платіжний баланс країн світу	15	-	2	13
Кредит 5. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин				
Тема 9. Заборгованість у системі міжнародних фінансів	15	2	-	13
Тема 10. Україна на світовому фінансовому ринку	15	-	-	15
Усього годин	150	8	8	134

4. Теми лекційних занять

Денна форма

№	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Теоретичні засади міжнародних фінансів	
1	Тема 1. Система міжнародних фінансів	2
2	Тема 2. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції	2
	Кредит 2. Механізм регулювання світових фінансових потоків	
3	Тема 3. Світовий фінансовий ринок та його структура	2
4	Тема 4. Міжнародний кредитний ринок	2
	Кредит 3. Особливості функціонування та структура міжнародного фінансового ринку	
5	Тема 5. Міжнародний фондовий ринок (Ринок міжнародних інвестицій)	2
6	Тема 6. Фінанси транснаціональних корпорацій (ТНК)	2
	Кредит 4. Функціонування міжнародних валютно-фінансових розрахунків	
7	Тема 7. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади	2
8	Тема 8. Платіжний баланс країн світу	2
	Кредит 5. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин	
9	Тема 9. Заборгованість у системі міжнародних фінансів	2
10	Тема 10. Україна на світовому фінансовому ринку	2
	Разом	20

Заочна форма

№	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Теоретичні засади міжнародних фінансів	
1	Тема 1. Система міжнародних фінансів	-
2	Тема 2. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції	-
	Кредит 2. Механізм регулювання світових фінансових потоків	
3	Тема 3. Світовий фінансовий ринок та його структура	2
4	Тема 4. Міжнародний кредитний ринок	-
	Кредит 3. Особливості функціонування та структура міжнародного фінансового ринку	
5	Тема 5. Міжнародний фондовий ринок (Ринок міжнародних інвестицій)	2
6	Тема 6. Фінанси транснаціональних корпорацій (ТНК)	-
	Кредит 4. Функціонування міжнародних валютно-фінансових розрахунків	
7	Тема 7. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади	2
8	Тема 8. Платіжний баланс країн світу	-
	Кредит 5. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин	
9	Тема 9. Заборгованість у системі міжнародних фінансів	2
10	Тема 10. Україна на світовому фінансовому ринку	-
	Разом	8

5. Теми практичних занять

Денна форма навчання

№	Назва теми	Кількість годин

Кредит 1. Теоретичні засади міжнародних фінансів		
1	Тема 1. Система міжнародних фінансів I. Питання для обговорення: 1. Сутність міжнародних фінансів. 2. Функції міжнародних фінансів. 3. Фактори впливу на формування міжнародних фінансів. 4. Особливості розвитку міжнародних фінансів. 5. Структура системи міжнародних фінансів. 6. Суб'єкти міжнародних фінансів.	2
2	Тема 2. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції I. Питання для обговорення: 1. Види валютних систем і їх елементи. 2. Валюта, її види і класифікація. Валютний курс в системі міжнародних фінансів. 3. Етапи розвитку світової валютно-фінансової системи : золотий стандарт, Бретон-Вудська система, Ямайська валютна система. 4. Сучасні тенденції і проблеми розвитку світової валютно-фінансової системи	2
Кредит 2. Механізм регулювання світових фінансових потоків		
3	Тема 3. Світовий фінансовий ринок та його структура I. Питання для обговорення: 1. Фінансові ресурси світу, міжнародні валютно-фінансові потоки. 2. Світовий фінансовий ринок: особливості функціонування, структура, учасники міжнародного фінансового ринку. 3. Міжнародні фінансові центри. 4. Офшорні фінансові центри, їх види і основні типи.	4
4	Тема 4. Міжнародний кредитний ринок I. Питання для обговорення: 1. Міжнародний кредит: суть, функції, форми міжнародного кредиту. 2. Кредитування імпорту : кредитування на основі векселя, документарного акредитиву, пряме банківське кредитування. 3. Кредитування експорту : короткострокове кредитування, експортний факторинг та форфейтинг, експортний лізинг. 4. Ринок єврокредитів 5. Об'єктивні передумови виникнення і розвитку міжнародної діяльності банків, функції міжнародної банківської справи. 6. Центральні банки в системі світових фінансів. 7. Транснаціональні банки, як основні суб'єкти міжнародного банківської справи. 8. Світовий досвід регулювання банківської діяльності. 9. Ризики в міжнародній банківській справі. Розрахункові завдання.	4
Кредит 3. Особливості функціонування та структура міжнародного фінансового ринку		
5	Тема 5. Міжнародний фондовий ринок (Ринок міжнародних інвестицій) I. Питання для обговорення: 1. Суть фондового ринку і ринку цінних паперів, етапи і тенденції розвитку світового фондового ринку. 2. Міжнародний ринок боргових інструментів : ринки іноземних облігацій, ринки єврооблігацій, ринки глобальних облігацій. 3. Міжнародний ринок акцій : іноземні акції і євроакції, ринок	4

	депозитарних розписок, міжнародні (світові) індекси акцій. Розрахункові завдання.	
6	Тема 6. Фінанси транснаціональних корпорацій (ТНК) І. Питання для обговорення: 1. ТНК, їх фінанси і фінансова політика, фінансові зв'язки системи ТНК. 2. Мотивація прямого іноземного інвестування ТНК 3. Внутрішні фінансові трансакції ТНК. 4. Валютні ризики потенційних збитків ТНК. 5. Міжнародне короткострокове і довгострокове фінансування транснаціональних компаній. Розрахункові завдання.	2
Кредит 4. Функціонування міжнародних валютно-фінансових розрахунків		
7	Тема 7. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади І. Питання для обговорення: 1. Поняття міжнародних розрахунків, способи платежу. 2. Роль банків в організації міжнародних розрахунків. 3. Особливості використання в міжнародній сфері основних форм розрахунків. 4. Форми міжнародних розрахунків : авансові платежі, платіж по відкритому рахунку, банківський переказ, розрахунки з використанням чеків, пластикових карт, векселів, акредитивів, інкасо, клірингові розрахунки. Тестові завдання.	4
8	Тема 8. Платіжний баланс країн світу І. Питання для обговорення: 1. Економічний зміст платіжного балансу, структура платіжного балансу. 2. Концепція виміру сальдо платіжного балансу. 3. Рівновага платіжного балансу . 4. Особливості складання платіжного балансу в країнах з різним рівнем розвитку. Розрахункові завдання.	2
Кредит 5. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин		
9	Тема 9. Заборгованість у системі міжнародних фінансів І. Питання для обговорення: 1. Показники вимірювання зовнішнього державного боргу. Розрахувати по Україні. 2. Наслідки зовнішніх державних запозичень. 3. Методи управління боргом.	2
10	Тема 10. Україна у світовому фінансовому ринку І. Питання для обговорення: 1. Національна валютна система України, платіжний баланс України. 2. Міжнародне кредитування і фінансування України.	4
	Всього	30

6. Лабораторні заняття
Не передбачено навчальним планом
7. Самостійна робота
Денна форма навчання

№	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теоретичні засади міжнародних фінансів		
1	Тема 1. Система міжнародних фінансів 1. Визначити відмінності між системою міжнародних фінансів та світовою валютною системою. 2. Яка роль держави на міжнародних фінансових ринках. 3. Дайте загальний аналіз структури міжнародного фінансового ринку.	11
2	Тема 2. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції 1. Дайте ключові характеристики ефективної міжнародної валютної системи. Існуюча система задовольняє цим вимогам? 2. СПЗ часто називають "паперове золото", назвіть причину? Яку роль вони грають в існуючій валютній системі? 3. Зона цільових меж працюватиме, якщо є узгодження економічної політики серед країн-учасників. З іншого боку, якщо існує ефективне узгодження грошової та фіскальної політики серед країн учасників, то немає необхідності для зони цільових меж! Яка логіка такої тези? 4. Назвіть основні відмінності Паризької, Генуезької, Бретон-Вудської та Ямайської валютних систем. 5. Назвіть основні елементи і механізми світової валютної системи.	11
Кредит 2. Механізм функціонування світових фінансів		
3	Тема 3. Світовий фінансовий ринок та його структура 1. Які умови необхідні для формування світового фінансового центру? 2. Дайте визначення міжнародних банківських та фінансових офшорів, їх місце розташування та умови для їх створення. 3. Які переваги та загрози для національних держав від банківських та інших офшорів? 4. Дайте порівняльну характеристику міжнародних фінансових центрів.	9
4	Тема 4. Міжнародний кредитний ринок. 1. Яка природа та мотиви міжнародного руху капіталу? 2. Які відмінності в розвитку міжнародної банківської справи в 1960-х, 1970-х, 1980-1990-х рр. та 2008-2010рр., 2011-2018рр..? 3. Як впливають цілодобові операції на фінансових ринках на міжнародні банки, позичальників та інвесторів? 4. Дайте порівняльну характеристику Базельських угод. 5. Розкрийте мету та зміст діяльності міжнародних рейтингових агентств. 6. Проаналізуйте переваги та недоліки таких організаційних форм міждержавної банківської системи: представництво; корпорації Еджа; закордонне відділення, консорціальний банк; торговий банк; система міжнародних банківських «зон» з пільговим режимом (IBF).	9
Кредит 3. Особливості функціонування та структура міжнародного фінансового ринку		
5	Тема 5. Міжнародний фондовий ринок (Ринок міжнародних інвестицій) 1. Світова федерація бірж. 2. Нью-Йоркська фондова біржа. 3. Електронна фондова біржа США. 4. Американська фондова біржа. 5. Лондонська фондова біржа. 6. Саморегулюючі організації професійних учасників фондового ринку на міжнародному та національному рівні.	9
6	Тема 6. Фінанси транснаціональних корпорацій (ТНК)	11

	1. За якою причиною підприємство потребує джерел фінансування своїх операцій в іноземній валюті? 2. Основні риси позик єврооблігацій як джерела фінансування діяльності підприємства : загальна сума, термін погашення, процентні ставки, комісійні, котирування. 3. Назвіть банківські інструменти, які корпоративні позичальники можуть використовувати на міжнародних фінансових ринках для забезпечення гарантії емісій короткострокових цінних паперів : а) "класичні кредитні послуги"; б) нові кредитні послуги. 4. Основні риси єврокредитів як джерел фінансування діяльності підприємств: сума кредитів, терміни, процентні ставки; комісійні; використовувана валюта; доступ до коштів; право на дострокове погашення. 5. Викласти загальну схему управління валютними ризиками. Що Ви розумієте під валютною позицією по угоді, консолідованою валютною позицією, валютною економічною позицією? 6. Які організації країн, створені для страхування експортних ризиків. Назвіть переваги та недоліки звернення до страхових організацій. 7. Розглянете хеджування експортних поставок на ринку валютних ф'ючерсів. Операції здійснюються на ф'ючерсній біржі Чикаго. Експортер є резидентом/нерезидентом США.	
Кредит 4. Функціонування міжнародних валютно-фінансових розрахунків		
7	Тема 7. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади 1. Обґрунтуйте тезу: безвідкличний акредитив є для експортера лише умовним зобов'язанням. 2. При використанні підтвердженого та непідтвердженого акредитива яким чином розподіляється відповідальність? 3. Міжнародне регулювання міжнародних розрахунків.	9
8	Тема 8. Платіжний баланс країн світу. 1. Які угоди відображені в платіжному балансі? 2. Яку роль мають ціни, мита, тарифи в платіжному балансі? 3. Яким чином складають стандартну модель балансу? 4. На прикладі країн та груп країн охарактеризувати динаміку показників платіжного балансу та його складових за період 2010-2020 рр.	11
Кредит 5. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин		
9	Тема 9 Заборгованість у системі міжнародних фінансів 1. Роль міжнародних організацій як кредиторів та як учасників врегулювання і реструктуризації боргів. 2. Основи функціонування Лондонського та Паризького клубів кредиторів.	9
10	Тема 10. Україна у світовому фінансовому ринку 1. Дайте характеристику основним етапам формування валютного ринку України. 2. Проаналізуйте сучасні тенденції розвитку валютного ринку України. 3. Визначте особливості формування ринку банківських металів в Україні. 4. Дайте характеристику ринку дорогоцінних металів в Україні. 5. Проаналізуйте стан платіжного балансу України. 7. Визначте особливості співпраці України з МВФ.	11
	Всього	100

8. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання складається з двох напрямів :

I – підготовка та захист контрольної роботи (для студентів ЗФН);

II – підготовка доповіді про здійснення міжнародної фінансової діяльності з використанням статистичної звітності (для студентів ДФН).

Підготовка та захист контрольної роботи:

Основне завдання цього виду діяльності – навчити студентів самостійно вирішувати задачі практичного спрямування за тематикою дисципліни. Перевірити і закріпити отримані студентами теоретичні знання, навчити їх систематизувати ці знання і застосувати при дослідженні конкретної теми.

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

- 1) робота виконується за заданою тематикою;
- 2) є самостійною роботою студента.

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацювати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу кредиту.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється **відмінно** якщо він глибоко засвоїв основні поняття, повністю опрацював рекомендовану літературу і вільно використовує отриману з них та з суміжних навчальних дисциплін інформацію у відповідях на поставлені питання, без помилок виконує навчальні завдання, самостійно і критично вміє аналізувати явища і процеси, що відбуваються у банківській сфері та робить правильні узагальнення та висновки;

Студенту виставляється **дуже добре** якщо він засвоїв основні поняття, суть аналізу банківської діяльності, основні етапи та особливості їх розвитку, в основному опрацював рекомендовану літературу і без значних труднощів використовує отриману з них та з суміжних навчальних дисциплін інформацію у відповідях на поставлені питання, без суттєвих помилок виконує інші навчальні завдання, самостійно вміє аналізувати явища і процеси, що відбуваються у банківській сфері, та в основному робить правильні узагальнення та висновки;

Студенту виставляється **добре** якщо він засвоїв основні поняття, суть аналізу банківської діяльності, основні етапи та особливості їх розвитку, в основному опрацював рекомендовану літературу і без значних труднощів використовує отриману з них та з суміжних навчальних дисциплін інформацію у відповідях на поставлені питання, без суттєвих помилок виконує інші

навчальні завдання, самостійно, але з навідними питаннями вміє аналізувати явища і процеси, що відбуваються у банківській сфері, та в основному робить правильні узагальнення та висновки;

Студенту виставляється **достатньо** якщо він точно засвоїв основні поняття, суть аналітичного процесу, основні етапи та особливості їх розвитку, ознайомився с рекомендованою літературою, може іноді залучати знання та інформацію з інших навчальних дисциплін, робить правильні узагальнення та висновки;

Студенту виставляється **задовільно** якщо він не точно і не повно засвоїв основні поняття, суть аналітичного процесу, основні етапи та особливості їх розвитку, недостатньо ознайомився с рекомендованою літературою, не може вільно залучати знання та інформацію з інших навчальних дисциплін, правильні узагальнення та висновки робить, як правило, з допомогою викладача

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 250 до 500 балів (за 5 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний **розподіл балів, які отримують студенти за 5 кредитів.**

Поточне тестування та самостійна робота										Контроль на робота	Залік	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	100	100	500

*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний аналіз, виразне читання текстів; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

12. Рекомендована література

1. Міжнародні фінанси. Навч. посіб./ за ред. Козака Ю. Г., Логвінової Н. С.-К: ЦУЛ,2016.- 324 с.
2. Міжнародні фінанси: навч.посіб./ [І.І. Д'яконова, М.І. Макаренко, Ф.О.Журавка та ін.] за ред. М.І. Макаренка, І.І. Д'яконова.- К.: «Центр учбової літератури»,2017.- 548 с.
3. Міжнародні фінанси [контрольні запитання, тести, практичні завдання]: Навчальний посібник./ За ред. Лисенкова Ю.М, Поліванова В.Є.- К.: Дакор, КНТ,2018.- 88 с
4. Міжнародні фінанси: Навч.посіб. / В.І.Оспищев, О.П.Близнюк, В.В.Кривошей. -К.: Знання. 2006.-335с.

Додаткова:

5. Фондовая биржа ММВБ. Архив данных по торгам акциями. [Электронный ресурс].- Режим доступа: www.micex.ru/marketdata/quotes.

6. Aretz K., Bartram S. Corporate Hedging and Shareholder Value [Електронний ресурс]/К. Aretz, S. Bartram//Journal of Financial Research, Forthcoming. Version March 5- 2018.- Режим доступу: <http://leedsfaculty.colorado.edu//CorporateHedgingShareholderValue.pdf>.

7. Buffett W. Chairman's Letter. Berkshire Hathaway Inc. 2015 Annual report [Електронний ресурс].- Режим доступу: www.berkshirehathaway.com/2015ar.pdf

8. Kim Y., Nam J., Wynne K. An event study approach to shocks in gold prices on hedged and non-hedged gold companies/ Y. Kim, J. Nam, K. Wynne // Investment Management and Financial Innovations.- 2018.- vol. 6.- №2.- pp.112-119.

9. Raman V., Fernando C . Is Hedging Bad News? Evidence from Corporate Hedging Announcements[Електронний ресурс]./ V. Raman, C. Fernando // Version July 17,2016. – Режим доступу: <http://efa2010.unicp.net>.

10. Summers L. On Economics and Finance. // Journal of Finance.- 2017.-vol.XV- №3.- pp.633-635.

11. «The Silver Institute. Архів даних по цінах на срібло. [Электронный ресурс].- Режим доступа: www.silverinstitute.org/hist_priceuk.php.

12. World Gold Council. Архів даних по цінах на золото. [Электронный ресурс].- Режим доступа: <http://www.gold.org/investment/statistics/>.

13. Financial Tearsheet. Disclosure Incorporated, 2018. [Електронний ресурс].- Режим доступу: [/www.disclosure.com/](http://www.disclosure.com/).

14. Financial Times. Top 100 Companies from Eastern Europe, 2018. [Електронний ресурс].- Режим доступу: [/http://www.rway-online.ru/News57_23323.aspx](http://www.rway-online.ru/News57_23323.aspx).

15. International Monetary Fund. International Financial Statistics. Yearbook. Washington, 2018. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.imf.org/external/data.htm>.

16. Fortune Global 500. [Електронний ресурс].- Режим доступу:[/www.fortune.com/lists/G500.html/](http://www.fortune.com/lists/G500.html/).

13. Інформаційні ресурси:

17. Сайт Національного банку України [Електронний ресурс].- Режим доступу:www.bank.gov.ua.

18. Сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс].- Режим доступу:www.mfa.gov.ua.

19. Сайт Світової організації торгівлі [Електронний ресурс].- Режим доступу:www.wto.ru.

20. Корнева Н.О. Міжнародні фінанси. Персональний Web – ресурс викладача. Інтернет – ресурс. –Електронна адреса дистанційного курсу на платформі Moodle – <http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=1724>